

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 20.03.1975, sp. zn. 3 Tz 5/75, ECLI:CZ:NS:1975:3.TZ.5.1975.1

Číslo: 27/1976

Právní věta: III. K promlčení přečinu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 20.03.1975

Spisová značka: 3 Tz 5/75

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Přečiny

Předpisy: 150/1969 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27/1976 sb. rozh.

I. Zatajení věci v hodnotě nepřevyšující 1500 Kčs naplňuje znaky přečinu proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb.

II. Jednočinný souběh přečinu proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. a trestným činem nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 1 tr. zák. je možný.

III. K promlčení přečinu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 20. 3. 1975 sp. zn. [3 Tz 5/75](#).)

Nejvyšší soud ČSR k stížnosti pro porušení zákona zrušil usnesení vyšetřovatele SNB oddělení vyšetřování VB Klatovy ze dne 4. 9. 1974 sp. zn. ČVS: VV-150/74 a vyšetřovateli přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Usnesením vyšetřovatele SNB - oddělení vyšetřování VB v Klatovech ze dne

17. 7. 1974 sp. zn. ČVS: VV 150/74 bylo podle § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání a současně

podle § 163 odst. 1 tr. ř. vzneseno obvinění proti obviněnému pro trestný čin zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 135 odst. 1 tr. zák. a trestný čin nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 1 písm. b) tr. zák. proto, že kolem 7. června 1971 našel na ulici v Sušici zapečetěnou bednu s 1520 náboji ráže 7,62 mm, která byla majetkem Vojenského útvaru 8186 Sušice, tuto bednu i s náboji si ponechal a uschoval ji na půdě u svých rodičů v Sušici.

Usnesením téhož vyšetřovatele ze dne 4. 9. 1974 sp. zn. ČVS: VV 150/74 bylo po skončení vyšetřování trestní stíhání obviněného pro trestný čin zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 135 odst. 1 tr. zák. zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. a obviněný byl nadále stíhán jen pro trestný čin nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 1 písm. b) tr. zák. Zastavení trestního stíhání odůvodnil vyšetřovatel tím, že hodnota bedny s náboji činí pouze částku 890,45 Kčs, tedy méně než 1500 Kčs, a proto nejde o trestný čin podle § 135 odst. 1 tr. zák., přičemž nepřichází v úvahu ani postoupení věci podle § 171 tr. ř., neboť k nálezu bedny došlo v červnu 1971, takže přestupek je promlčen. Toto usnesení vyšetřovatele nabylo právní moci dne 10. 9. 1974.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i správnost řízení, které mu předcházelo a shledal, že zákon byl porušen.

Z výrokové části napadeného usnesení je zřejmé, že vyšetřovatel zastavil podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. trestní stíhání toliko pro trestný čin zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 135 odst. 1 tr. zák. Tento výrok je v rozporu s ustanovením § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř., podle něhož je možno trestní stíhání zastavit ohledně konkrétního skutku za předpokladu, že tento skutek není trestným činem (přčinem) a není důvod k postoupení věci. Když tedy vyšetřovatel uvedl ve výroku napadeného usnesení, že trestní stíhání obviněného se zastavuje pro trestný čin zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 135 odst. 1 tr. zák. a nikoliv ohledně skutku, porušil zákon v ustanovení § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř.

Základní pochybení vyšetřovatele spočívá v tom, že skutek obviněného záležející v tom, že obviněný si přivlastnil bednu s náboji, kterou našel, přičemž ze zevního označení bedny věděl, že bedna s náboji je majetkem armády, že tedy jde o majetek, který je v socialistickém vlastnictví, posuzoval jen jako přestupek. V napadeném usnesení není tento přestupek označen uvedením příslušného zákonného ustanovení, avšak z obsahu odůvodnění napadeného usnesení vyplývá, že vyšetřovatel měl na zřeteli přestupek proti socialistickému soužití podle § 19 zák. č. 60/1961 Sb., jehož se dopouští mimo jiné i ten, kdo drobným poškozováním majetku v socialistickém vlastnictví narušuje v menším rozsahu socialistické soužití.

Je nepochybné, že se přestupku podle § 19 zák. č. 60/1961 Sb. lze dopustit i zatajením věci z majetku v socialistickém vlastnictví, jde-li o drobné poškozování tohoto majetku, které není ani přčinem. Otázku, zda jde o drobné poškozování majetku v socialistickém vlastnictví ve smyslu tohoto zákonného ustanovení, je totiž nutno řešit s přihlédnutím k ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 150/1969 Sb. o přčinech, podle něhož čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost pro společnost je nepatrný, není přčinem, i když jinak vykazuje jeho znaky. Za nebezpečné pro společnost v nepatrném stupni je možno podle ustálené judikatury považovat jednání pachatele, jímž jsou naplněny znaky přčinu, pokud činem způsobená nebo zamýšlená škoda nepřevyšuje 100 Kčs, a to za podmínky, že kritéria uvedená v § 3 odst. 4 tr. zák. nezvyšují stupeň nebezpečnosti takového činu do té míry, že by jej bylo třeba považovat již za přčin.

V posuzovaném případě, jak bylo spolehlivě zjištěno ze zprávy Vojenského útvaru 8186 v Sušici z 23. 7. 1974, škoda způsobená tomuto vojenskému útvaru tím, že si obviněný přivlastnil nalezenou bednu s náboji, činí 890,45 Kčs. Jde tedy o škodu mnohonásobně převyšující částku 100 Kčs, která je základním hlediskem pro rozlišení přestupku a přčinu. Jednání obviněného, mající jinak znaky

trestného činu zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 135 odst. 1 tr. zák., když jím způsobená škoda nepřevýšila částku 1500 Kčs a nejsou ani jiné důvody, zejména materiální podmínka pro jeho posouzení jako trestný čin, mělo být posouzeno jako přečin proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. Při tomto právním posouzení věci je třeba vycházet z toho, že objektem přečinu podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. je ochrana jakéhokoliv cizího majetku před jeho poškozováním, přičemž formy poškozování tohoto majetku uvedené pod písm. a) až d) v § 3 odst. 1 cit. zákona jsou uvedeny jen příkladmo, jak je zřejmé ze slov „... zejména tím, že ...“, která těmto jednotlivým formám předcházejí. Proto i zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví, která se dostala do moci pachatele nálezem a jejíž hodnota nepřevyšuje 150é Kčs, má znaky přečinu podle § 3 odst. 1 cit. zákona, i když jde o jinou formu útoku proti chráněnému majetku, než které jsou uvedeny pod písm. a) až d) tohoto zákonného ustanovení.

Když tedy vyšetřovatel posuzoval zjištěné jednání obviněného pouze jako přestupek a nikoliv jako přečin proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb., jak správně mělo být posouzeno, postupoval v rozporu se zákonem.

Toto pochybení se dále projevilo i v nesprávném závěru napadeného usnesení, že trestnost činu obviněného zanikla promlčením. Kdyby bylo jednání obviněného vyšetřovatelem správně posouzeno jako přečin proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb., bylo by nutno na promlčení trestního stíhání použít ustanovení § 67 tr. zák. s odchylkou uvedenou v § 13 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., která se týká pouze ustanovení § 67 odst. 1 tr. zák. o promlčecí době, která u přečinů činí jeden rok. Jinak tu obdobně platí ustanovení § 67 odst. 2 až 4 tr. zák., týkající se stavění promlčecí doby, přerušení promlčení trestního stíhání a začátku nové promlčecí doby. Posuzuje-li se věc z těchto hledisek, není trestní stíhání obviněného promlčeno z toho důvodu, že obviněný v promlčecí době, která počala v měsíci červnu 1971 a končila v měsíci červnu 1972, spáchal trestný čin nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 1 písm. b) tr. zák. tím, že od přesně nezjištěného dne měsíce června nebo července 1971 do června 1974 měl bez povolení na půdě svých rodičů 1520 kusů nábojů ráže 7,62 mm, které získal nálezem. Spácháním tohoto trestného činu, na který trestní zákon stanoví trest přísnější, než jaký je stanoven na uvedený přečin podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. došlo k přerušení promlčení trestního stíhání podle § 67 odst. 3 písm. b) tr. zák., které trvalo až do června 1974, kdy byl dokončen tento trestný čin, který je trestným činem trvajícím. Od ukončení tohoto trestného činu, tj. od června 1974, počala nová promlčecí doba (§ 67 odst. 4 tr. zák.), která dále byla přerušována vznesením obvinění a po něm následujícími úkony vyšetřovatele směřujícími k trestnímu stíhání obviněného.

Konečně je třeba přisvědčit stížnosti pro porušení zákona, pokud spatřuje pochybení v tom, že vyšetřovatel zastavil stíhání pro skutek, který byl kvalifikován v jednočinném souběhu jednak jako trestný čin podle § 135 odst. 1 tr. zák. a jednak jako trestný čin podle § 185 odst. 1 písm. b) tr. zák.

V posuzovaném případě si obviněný opatřil střelivo způsobem, který zakládá skutkovou podstatu přečinu proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. Obviněný tak jediným činem porušil současně ustanovení § 3 odst. 1 cit. zákona o přečinu proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví a ustanovení § 185 odst. 1 písm. b) tr. zák. o trestném činu nedovoleného ozbrojování. Uvedený přečin a trestný čin byly tedy spáchány v jednočinném souběhu. V případě, kdy je možný skutek, který je předmětem trestního stíhání, posoudit v jednočinném souběhu jako dva nebo více trestných činů nebo přečinů, nelze stíhání zastavit jen pro některý z těchto v úvahu přicházejících trestných činů nebo přečinů, protože zastavení trestního stíhání se týká vždy skutku a nikoliv jeho možného právního posouzení.

Z toho je zřejmé, že vyšetřovatel tím, že zastavil trestní stíhání jen ohledně trestného činu zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 135 odst. 1 tr. zák. a obviněného dále stíhal pro

trestný čin nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 1 tr. zák., spáchaný v jednočinném souběhu s trestným činem podle § 135 odst. 1 tr. zák., porušil dále zákon v ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) a § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř.